

**Srđan
Valjarević**

DŽO FREJZER

i 49 + 24 + 5 pesama

■ Laguna ■

SADRŽAJ

Džo FREJZER.....	11
Džo Frejzer	13
... i 49	39
Klinč	41
Večera	42
Tamo pozadi	43
Pred zoru	44
Nešto vidljivo	46
Ono malo o poštenju	47
Čitanje	48
Kafa	50
20 kg ribe	51
Dve mandarine i jabuka	52
Uši i bubuljice	53
Uvod	54
Rak	55

Herpes i buldožer i	56
Pivo	58
Tiho, tiho	59
Krošnja palme	60
Futrola za naočare	61
Smrt	62
Toplo i direktno	64
Bela kost u ustima	66
Dve kajsije	67
Dobra zabava, zar ne	68
Velike stepenice	69
Šolja kafe na nula stepeni I	70
Šolja kafe na nula stepeni II	72
Ovo priča Aca Novaković	73
Parfem	74
Tunjevina	76
Kiša	77
Četiri zrna u kutiji	78
Pedeset šibica	80
Smrt spolja	81
Imam petnaest minuta da napišem nešto ravnodušno	82
Boginja	83
Konzerva sardine	84
Dvadeset i neki oktobar	86
Prljavi prekrivač	88
Tri utorka	90
Ljubavni poziv	92
Klozet i mesec	93
Psi i salama	95

Jugoistočni vetar	97
Kiša se topi u ustima	99
Šansona	100
Jugoistočni vetar	101
Priljubljeno	102
Sunce u podne	103
Ponedeljak	105
 ... + 24...	107
 Klinč II	109
Život	111
Toda una vida	113
38° C	115
Dijagonalno je Afrika	117
Madrid	118
Mucanja	120
Kao ime jedne ptice	121
Kolena od blata	123
Umor	124
Budilnici	125
Frizerska radnja	126
Ružin breg	127
Najljubaznije što može	131
Bez ilustracija biljaka	133
Ritam	135
Voće i povrće	137
Samit	139
Beskonačnost	140
Tajni prolaz	141

Nešto je u žbunju	143
Dobrom obućom na put	144
Melodija	146
Jedan minut je dovoljan za stid	147
 ... + 5 PESAMA	149
 Cirkus	151
Pesma o radu	152
Rolf Akestam	153
Robert Valzer	156
Otac	158
 <i>O piscu</i>	159

DŽO FREJZER...

Džo Frejzer

1.

Ja Džo Frejzer
rekoh
došlo je vreme da odjebem
sve one sitne i slabe
jer ja sam zver
nemam konkurenta
ne može bilo ko da bude sa mnom
moraš se izboriti za stolicu pored mene
moraš zaslužiti pivo kojim ćeš mi nazdraviti
Džo Frejzer
ne mogu više da se osvrćem
ne mogu više da vučem one koji ne mogu sami
ne mogu više iz sažaljenja
ili iz nekog drugog razloga
da primam bilo koga da hoda pored mene
da mi se javlja na ulici
ja Džo Frejzer vešt na malom prostoru
koji ne govori istinu i ne drži do drugih

nikome ne želi ništa posebno
rekao sam za sebe
Frejzeru ti si na vrhu i usamljen
ne žali zbog toga
ne izmišljaj patnju to ne postoji
Frejzeru niko ne zna da si pobedio
ti znaš da jesи
Frejzeru lutko moja
82 puta su te nokautirali oni lošiji od tebe
oni osrednji
ali zato si tukao one važne
onda kad je bilo najpotrebnije
teško je biti šampion
nikada nisi pokazao da ti je stalo do pobeđe
a to drugima teško pada
naročito kad dobiješ sve njih zajedno
kroz jednu borbu
Frejzeru
zbog toga i nemaš prijatelja i podršku
niko od njih nije dobio tu jednu
najtežu odlučujuću.

2.

Smrdeo sam kao lav
kao tigar i nosorog
sedeo sam na patosu svoje sobe

zamračio je roletnama i buljio u crnobeli tv
mnogi koje poznajem bili su napolju
maltretirali žene po autobuskim stanicama
džeparili stare ljude
ispijali jeftina vina godinama u jednoj kafani
odlazili na fudbalske utakmice i navijali
igrali bilijar posle podne
vodili svoje devojke na voćne kupove
sedeli na žurkama i pričali o horoskopu
duvali džointe
jednostavno nisam zainteresovan
nemam potrebu za tim i lenj sam
ja Džo Frejzer
tako rano već umoran i izudaran
zaljubljivao se sve snažnije
u Inger sa zečjom usnom
iz Hamsunovih *Plodova zemlje*
sanjao šumu i bele oblake
provodio dane zatvoren u sobi
u borbi i dalje
slušajući Musorgskog i Džejmsa Brauna
radeći na prepad dvadeset sklekova
bez stila i bez garda u borbi
srljajući
kidišući
voleći drugu klasu vozova
i jednokrevetne hotelske sobe.

3.

Ja Džo Frejzer
bez vozačke dozvole
ne govorim nijedan strani jezik
bez šanse da steknem fakultetsku diplomu
izbegavajući bilijar pozorište karte šah domine
sve društvene zabave
nesposoban da živim u prirodi
bežeći od roditelja prijatelja devojaka
domaćih životinja
izbegavajući služenje vojne obaveze
izvlačeći se sa šljake
namerno kvareći mašine po radionicama
Džo Frejzer
jedem samo ono što je servirano
nalazim sebe u zoološkom vrtu
među bizonima muflonima antilopama
vidim svoje istomišljenike
aligator nepomično leži u bljuzgi
u izgrizenim jabukama pikavcima
kesama od kikirikija govnima
sve do zatvorenih očnih kapaka
na kojima je slepljena skrama
dignutog krokodilskog kurca
i sa tikovima leve noge
Frejzeru
samo jednom kada bi ugledao finu devojku
sa naočarima na licu

kako stoji bilo gde
i gleda bilo šta
te naočare bi ti mnogo značile Frejzeru
skinuo bi ih sa njenog lica i poljubio je u obraz
stavio bi te naočare na svoje neobrijano lice
i ponovo bi je poljubio
video bi je tada kroz +1 dioptriju
nakratko biste vas dvoje promenili uloge
znam Frejzeru koliko bi ti to značilo
ali nema šanse sve ostaje kako jeste
lepo kaže Karver: nešto će se već desiti
svejedno je.

4.

Džo Frejzer
proveo sam u kadi dobrih 45 minuta
dobro se poprskao dezodoransom
obukao čistu majicu i očešljao se zapalio pljugu
stavio pisaču mašinu u krilo i uvukao hartiju
vreme je da poradim malo na stilu pomislio sam
iako ne pokazujem da mi je stalo do toga
uradiću to kao i sve do sada
jedan je Džo Frejzer.

5.

Ipak nije išlo lako
radilo se o ljubavi
radilo se o onome najgorem
izgledalo mi je bedno
ja Džo Frejzer
posran do grla i uplašen
drhtao sam
zgrčen
zbunjen
Bog je i tada postojao i psi nisu lajali
mislio sam da će ispričati priču bez problema
iznenadio me zanos
bio je džinovski
evo o čemu se radi:

6.

Ponedeljak
ja Džo Frejzer
probudio se u deset ujutru
tri dana nisam odlazio na posao
šljaka mi se propisno skurčila
pio sam kafu i gledao tv
imao sam poziv za 12.35 kod sudije za prekršaje
remećenje javnog reda i mira

detalji nisu važni
desilo se
Frejzer je bio pijani majmun jedne noći
i toliko o tome
otišao sam kod sudije i bila je to žena
par meseci uslovnog
obe strane su bile zadovoljne
iz sudnice sam se šibnuo u kafić
i seo pod suncobran
ništa kafa ništa pivo ništa vino ništa sokovi
nije mi bilo do zajebavanja
naručio sam bakardi sa puno leda i limuna
to je piće za ovakve prilike
pio sam polako i posmatrao neke devojke
Frejzer je bio veoma zadovoljan
tri devojke su ga gleduckale
izgledao je veoma veoma
Frejzer je stvarno uživao u bakardiju
pravo piće za izlazak iz sudnice
zadovoljan presudom
jedan mali gutljaj za Dača Šulca
jedan mali gutljaj za Tošira Mifunea
jedan mali gutljaj za Nikolu Šljivaru
jedan mali gutljaj za Viktora Pijanca
jedan mali gutljaj za Vladu Deliju
i zadnji gutljaj
za Frejzerovo rasterećenje.

7.

Bilo je baš lepo vreme
noge su mi bile teške
sunce i tuga su pičili odozgo zajedno
Frejzer se slučajno našao na ulici sa par ortaka
zujali su zajedno nakratko
popili po piće
ortaci su seli u automobil i tu su se razišli
ja Frejzer
zavukao sam se u sporedne ulice
hodao sam onom stranom koja nije bila u hladu
i tamo – ljubav
bilo je neverovatno
bio je to srećan osmeh svih afričkih slonova
bila je to sreća svih biljaka Južne Amerike
bile su to radosne suze jadranskih meduza
Frejzeru je tog dana bilo potrebno tako malo.

8.

Ja Frejzer
ispred mene je hodala jedna devojka
video sam je kako pali cigaretu
radila je to užasno sporo
pažljivo
tako je i hodala

nije me interesovalo da joj vidim lice
Frejzeru je tog trenutka bilo žao da je prestigne
usporio sam i počeo da svlačim sako
ispod sakoa sam nosio tanak džemper
na zakopčavanje
skinuo sam džemper i uzeo ga u ruku
desilo se kada sam ponovo oblačio sako
stigao sam negde do laktova
kragna se nalazila na sredini leđa
i u tom položaju Frejzer je ugledao
devojku koja je hodajući naletela na goluba
verovatno je kljucao nešto na trotoaru
golub je uzleteo
ali ne previše visoko
sleteo je na metar ili dva ispred Frejzera
koji je sakoom stigao do laktova
devojka je pogledom pratila goluba
i kad se ovaj prizemljio pogledala je Frejzera
imala je nekakav osmeh na licu
a ja Frejzer
stajao sam bez veze
i gledao u njen osmeh
i onda gledao u goluba
i to je trajalo
i devojka se okrenula i nastavila da hoda
Frejzer je stajao
mislim
bio sam zatečen i zbumjen i ošinut.

9.

Nije bila najlepša koju sam ikad video
ali je imala osmeh koji mi je bio potreban
nežan do smrti nežan
zaobišao sam goluba i približavao joj se
zaobišao sam je vadeći cigaretu
ne pomerajući glavu pogledao sam je
gledala je u zemlju kao što je gledala goluba
isto kao što je pogledala Frejzera
Frejzer je bio vičan dramatizovanju
hodao sam ispred nje
i kajao se što sam je pretekao
ugledao sam izlog sa auto-delovima i prišao
feline i karburatori
u izlogu sam lepo mogao da vidim
ko mi prolazi iza leđa
čekao sam i nije prolazila
onda sam se odmakao
i video je na drugoj strani ulice
produžio sam
ovde ču je izgubiti pomislio sam
nisam se osvrtao
hodao sam stotinak metara
i prošao dve raskrsnice
šteta rekoh
osvrnuo sam se tek onako i video je
hodala je deset metara iza mene
neopisiva tišina

okeani i pustinje
produžio sam dalje i malo ubrzao
želeo sam da je propustim
sa leve strane iza kioska sa viršlama bio je park
skrenuo sam i izvalio se na klupu
čekao sam
čekao sam
na klupama u parku sedeli su pijanci i čutali
svi smo čekali
a onda je prošla
učinilo mi se da me je videla
pustio sam je jedno dvadesetak metara
prošla je pored parka i prišla nekom izlogu
na mene je bio red
ustao sam sa klupe i krenuo
stajala je pred izlogom galerije
prošao sam i skrenuo u malu ulicu levo
nisam se okrenuo i nisam znao da li je videla
skrenuću u onu desnu i čekaću mislio sam
skrenuo sam
i malo hodao i naslonio se na banderu
bila je to igra sporednih ulica
nije bilo svedoka
niko nije znao
ja Džo Frejzer
rukujuci se sa Bogom i izvinjavajući se svima
mora da sam lud pomislih
devojka je sigurno ušla u galeriju
i kupila narukvicu
ili pepeljaru ili bilo šta i otišla kući

stajao sam tako na uglu
a onda je video kako ulazi baš u tu ulicu
čarolija je bila u pitanju
približavala se i išla drugom stranom
gledao sam je
ja Frejzer
potpuno izluđen
poželeo sam
da se vratim u prostorije bokserskog kluba
poželeo sam
da sedim sa ništarijama i pijem pivo
poželeo sam
da ronim u moru
poželeo sam
da ležim u krevetu pokriven
poželeo sam
da odem u bravarsku radionicu i šljakam
poželeo sam
da upišem fakultet i mirno učim
video sam je
prolazila je pored dvorišnih ograda
i gledala u ko zna šta
bila je luda
ja sam stajao uz banderu i bio lud
bilo je to jebanje nad jebanjima
jebanje na grani drveta sa gustom krošnjom
jebanje dvoje ludih.

10.

Nisam želeo da priđem a i nisam mogao
pustio sam je da prođe
trebalo je da zaboravim
da odem u bioskop
da odem u botaničku baštu
bilo gde
pošao sam za njom.

11.

Iz te sporedne ulice
moglo je da se skrene levo ili desno
i moglo je da se produži pravo
odlučio sam da idem pravo
sporednom ulicom
želeo sam da i ona produži ali nije
skrenula je levo ka bulevaru
zastao sam i ipak produžio
ovde je gubim, rekoh
ubrzao sam i ubrzano pušio
neki ljudi su tovarili ugalj u kolica
neki čovek je nosio hleb i novine
dešavalо se
kidisao sam

ali nisam tako izgledao
levo-desno i uskoro sam se našao na bulevaru.

12.

Frejzeru
nemaš šanse
ponovo gubiš
prema računici i prema načinu kako hoda
morala je biti u blizini
stajao sam na tramvajskim šinama
tramvaja nije bilo
devojke nije bilo
osvrtao sam se na sve strane
ništa
gotovo je
eto Frejzeru vidiš da ipak ima ljubavi
Džo Frejzer je rešavao svoju životnu dilemu
da li je ljubav izmišljena stvar
jeste, mislio je Džo Frejzer
ali šta se ovo dešava?
ja Džo Frejzer rekoh ljubav
ljubav.

13.

Krenuo sam prema gajbi
bio sam nežniji 23 kg više
bio sam nevin 18 kg više
bio sam usamljeniji za 386 km duže
bio sam tužniji za 16 litara manje
i bio sam mnogo mlađi
imao sam 6 godina dok sam hodao
sa rukama u džepovima
imao sam 3 godine kad sam sa pločnika
prešao na travnjak
imao sam okruglo 10 godina
kad sam zapalio pljugu
imao sam godinu i šest meseci
kad sam pogledao u nebo
imao sam 9 godina kad sam pljucom
gadao otvor na šahtu
Džo Frejzer nije nikad bio tako slomljen
bio je ceo slomljen i skroz neiskusan
navikao je na slomljen nos
i na slomljen prst desne šake
ali sad je bio ceo slomljen i potpuno.

14.

Skrenuo sam sa bulevara
prošao ispod jedne stambene zgrade kroz prolaz
išao i išao
prošao sam pored tri Ciganina
pijuckali su pivo pored prodavnice
čula se nekakva galama u blizini
dolazila je iz podruma dvospratne zgrade
prešao sam na drugu stranu
pogledao nadesno
jebo te Bog jebo te Bog
govno pas miš ptica vasionski brodovi sateliti
gramofoni policija lopovi
fudbaleri pecaroši mala deca
kaluđerice klozetske šolje budilnici parfemi
svi su navijali za Frejzera
devojka je dolazila sa desne strane i išla ka meni
stajao sam i nisam verovao
bio sam lud i stajao sam
nisam verovao i bio sam lud
bila je to zbrka i pandurska sirena
videla me je
spustila je glavu
skrenula češući se o zid zgrade
nastavio sam da hodam
i nisam znao da li treba da hodam
ona je hodala sa desne strane
ja sam bio na levoj

ko je koga pratio?
kome je više stalo?
Frejzer nije imao odgovor
uskoro sam bio ispred nje
uleteo sam u uličicu levo i nisam se okretao
izgledalo je da bežim
onda sam skrenuo desno i prešao preko ulice
seo sam na stepenik kod ulaza u školsku zgradu
čekao sam je i bilo je nemoguće
muvao sam se naokolo
pojavila se iz one uličice u koju sam skrenuo
stajao sam i gledao je
čekao sam da priđe ili da krene prema meni
želeo sam da uradim nešto i bilo šta
da je pitam kako se zove
ili da je pomazim po čelu
bio sam gluv i nem
koračala je sporo i produžila pravo
zašla iza ugla
ostao sam na istom mestu još malo
a onda pošao ka čošku gde je nestala
potražio sam je i nije je bilo
prešao sam ulicu
video sam kiosk sa hamburgerima
stajala je naslonjena
na drveni stub nadstrešnice kioska
levom rukom se brisala oko očiju
Frejzer se našao u čudu
izgledalo je kao munjeviti kroše desnom
Frejzeru se učinilo da devojka plače

bilo je to previše za Frejzera
odmakao sam se jedno pet-šest metara
sklonio se iza jedne kapije
i tu stajao
stajao sam i gledao
u bačenu ispraznjenu ambalažu od mleka
onda sam se vratio i pogledao ka kiosku
nije više stajala tamo
pogledao sam malo bolje
i nema
prišao sam kiosku i potražio je
nema
promuvaо sam se naokolo
nema
seo sam i čekao
mogla je da se pojavi bilo odakle
mogla je da izade iz kamiona
mogla je da sleti
mogla je da iskoči iz džepa nečijih pantalona
mogla je prosto da se pojavi ali nije
Frejzer je dugo čekao
i onda otišao kući
u kuhinji je našao hladan spanać
i pojeo ga je.

15.

Ja Frejzer ležao sam na krevetu
i gledao tačke na plafonu
nikad snažniji
osećao sam se gusto kao vekna hleba
noć je nekako prošla
i tek je jutro bilo dobro
ponavljam: jutro je bilo dobro
nije bilo nikog i nikog nije ni trebalo da bude
Frejzer je sedeо na podu i baš bio namršten
a u stvari je bio zaljubljen i zato se mrštio
jer nije razumeo
Frejzer nije mogao sebe da prepozna
gledao je nokat srednjeg prsta na levoj šaci
i čistio ga je noktom palca desne šake
a onda je pomislio
da izade napolje i potraži devojku
ali gde da je tražim? pitao se
a i bilo je vreme da se javi na posao
jao jebem ti posao rekao je
uglavnom
Frejzer uopšte nije znao šta da radi.

16.

Otišao sam na šljaku
šljakao tiho i mučno
šljakao tupavo kao roletna
bio sam sâm u radionici
i šljakao i šljakao
uključio radio i slušao Mocarta
stariji muški glas je čitao Mocartova pisma ocu
ja Frejzer
celog života slušao sam zvuk gonga kraj ringa
i evo
uživam u Mocartovim violončelima
i evo
ne razumem baš skroz ali uživam
i evo
otvaram flašu vinjaka i otpijam gutljaj
i evo
naslanjam noge na zid
i evo
pojačavam radio i slušam baš slušam
i evo
smejem se
i evo
jebes šljaku kažem
i evo
sklanjam flašu i kažem jebes piće
i evo
spiker čita iz Mocartovog pisma u kome

Mocart oduševljeno opisuje
kako je pre neki dan jahao magarca u Italiji
i evo
baš mi je došlo da upotrebim desni kroše
koji izvlačim iz lakta
prethodno se nagnuvši na levu stranu
sa blago povijenom levom nogom u kolenu
ali koga da zakucam mislio je Frejzer
neko mora da je kriv
Mocart?
nije sigurno
vrata radionice?
nisu ni ona
majka i otac
ni oni nisu krivi
znači nema krivca
zaključio je Frejzer
odšljakao sam do kraja i otišao kući.

17.

Okrenuo sam telefon Reja Šugera
nije mogao da izadje
imao je nešto dogovorenog
pomislio sam da okrenem Formena
i onda je on pozvao mene
jesi za piće? pitao je Formen

može rekoh
kako je bilo na sudjenju?
pričaću ti
Rej Šuger i Formen
jedino njih sam viđao
Rej Šuger nije bio za cirku
Formen jeste
obojica iz Frejzerove branše.

18.

Ja Frejzer
sedeo sam sa Formenom u parku
ispijali smo flašu brendija
Frejzer je ispričao Formenu
ono za devojku
jesi bio pijan? pitao je Formen
ni gutljaj odgovorio je Frejzer
prava priča rekao je Formen
a onda su ugledali ježa koji je izmileo iz žbuna
malo su se poigrali sa njim i pustili ga
Frejzer i Formen su se posle toga razišli
Formen je otišao kući
ja Frejzer
utrčao sam u autobus koji je prolazio
i posle pola sata sam se našao u noćnom klubu
naslonjen u čošku

ispijam jedno drugo pa treće pivo
nisam nikog primećivao
gledao sam u zemlju i postajao sve pijaniji
a onda se dovukao do sobe i pokrio čebetom
čebe je bilo dlakavo i tužno
i mirisalo je na Frejzera.

19.

Frejzeru
to je bilo u ponедeljak
to se sve desilo u ponедeljak
to je bilo tog dana i gotovo je
ljubav u ponедeljak
nema više Frejzeru
desilo se i ponovo će se desiti
ali kurac
nije vredelo
Frejzer je tugovao na zelenom tepihu
ponavljam
Frejzer je tugovao na zelenom tepihu
a onda se pridigao i pošao da traži devojku
išao je onim istim putem
očekivao je
i bio manje tužan nego na zelenom tepihu
pronašao je zgradu zavoda za zapošljavanje
u ulici iz koje se devojka drugi put pojavila

seo je na betonski zid i čekao
petorica mladih Cigana su se muvali u blizini
izgledali su ratoborno i dobacivali prolaznicima
Frejzeru to nije smetalo jer je on čekao devojku
a onda je prestao da čeka
i ipak ostao tamo da sedi
došao je jedan Ciganin
i sa sobom doveo jednog psa
prišao je Frejzeru i rekao mu:
vidi ga a ima samo tri meseca
dobro izgleda rekao je Frejzer
i tako je popričao sa Ciganinom
više mu nije bilo krivo što nije sreo svoju ljubav.

20.

Ja Frejzer
izležavao sam se sa glavom duboko u jastuku
kosa mi je bila slepljena i usmerena ka čelu
i tako da sam se nasmejao Frejzeru u ogledalu
nisam mario za izgled
i samo sam buljio u predmete
lenjost je najzad pokazala dobre rezultate
lenjost je kreirala raskošan unutrašnji život
mogao sam satima da ležim i blenem
nije mi trebao tv ni radio ni knjige ni ljudi
unutrašnji život mi je postao bogat

bogat zanimljivostima i čudima
bilo je pregršt bizona
trave banana žena buđavog sira
svih ključnih elemenata
držao sam ruku ispod glave
i tako živeo u svom čudesnom svetu
Frejzer je povremeno čitao knjigu ali retko
Frejzer je povremeno uzimao i pisaću mašinu
odvaljivao je poneku pesmu ali i to retko
Frejzer nije ludovao za knjigama i umetnošću
mene Frejzera interesuje život bizona
i normalno vukovi
dohvatio sam Džeka Londona *Beli očnjak*
procitao sam par stranica
provalio sam da mi je London maznuo fazon
Frejzer se nasmejao
Džek London je pisao isto što i Frejzer
nema veze šapnuo je i nastavio da bulji
ovog puta u prozračnost prljave zavese.